

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: SOVILJ
Ime: Mile Ime oca: Vlado
Nadimak: Pol: muški
Datum rođenja: 01. januar 1954. Mjesto rođenja: Kijani, Gračac

Nacionalnost: Srpska Vjeroispovijest: pravoslavna
Jezik/jezici koje govori: srpski
Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuju od navedenih):
Jezik/jezici korišteni u toku razgovora: engleski i srpski

Trenutno zanimanje: reporter

Datum(i) razgovora: 22. februar 2007. godine
Razgovor vodio: Brian FOSTER
Prevodilac: Slobodanka STEPHEN

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora: Brian FOSTER, Mile SOVILJ i
Slobodanka STEPHEN

Potpis: /potpisano: Mile SOVILJ/
(svjedok)
/nečitki parafi/

/U donjem desnom uglu svake stranice se nalazi se potpis svjedoka i parafi ostalih
osoba koje su prisustvovala razgovoru./

IZJAVA SVJEDOKA

1. Roden sam u selu Kijani, u opštini Gračac, 1. januara 1954. godine.
2. Negdje u januaru 1980. godine sam se preselio u stan u Gračacu, zajedno sa svojom suprugom i djetetom, ostavivši moju majku i oca u porodičnoj kući u Kijanima. Prije toga sam iznajmljivao stan u Gračacau, gdje sam živio sam.
3. Negdje u oktobru 1990. godine, radio sam kao nezavisni novinar za hrvatske novine "Večernji list" i "Vjesnik". Takođe sam pisao i za beogradske novine "Večernje novosti", ali kada su pročitali moj prvi članak za beogradske novine, nije im se dopao, a kao razlog su naveli to što sam u članku pomenuo barikade koje su Srbi postavili u sjevernoj Dalmaciji i Lici, te mi nakon toga više nisu nudili da pišem za njih.
4. Negdje u toku 1991. godine, pridružio sam se RTV /Radio-televizija/ Knin, koja je bila radio-televizijska kuća bazirana u Kninu. Uglavnom sam izvještavao o području Like, ali sam takođe pokrivao i druga područja Krajine, kada je to bilo potrebno. Izvještavao sam o hrvatskoj ofanzivi, koja je bila poznata pod nazivom "Medački džep", 1993. godine, i bio sam potpuno svjestan zločina koje je počinila Hrvatska vojska u toku te operacije. Ove informacije sam dobio od ljudi koji su napuštali medačko područje. Kada bismo dobili informaciju da je u neko selo ili grad došao neko iz medačkog područja, ja bih išao i intervjuisao te ljude.
5. U večer 3. avgusta 1995. godine, bio sam u Gračacu, i u rano jutro sljedećeg dana, oko 05:00 sati, ispaljena je granata koje je pala u centar Gračaca, oko 50 metara od mog stana. U Gračacu nema vojnih objekata, i ničega što bi moglo biti meta napadačkih vojnih snaga.
6. Granatiranje Gračaca je trajalo do otprilike 16:00 sati tog dana, i bilo je selektivno. Time želim da kažem da je granatirano nekoliko dijelova grada, a ne samo jedan cilj. Razlog što je to učinjeno na taj način je bio da se prestraše ljudi koji su živjeli u tom gradu. Neki ljudi su ubijeni, mada ja lično to nisam vidio, nego mi je to kasnije

rečeno. Bilo je očigledno da je granatiranje poruka ljudima da je namjera Hrvatske vojske da osvoji ovo područje, i da Srbi treba da odu odatle.

7. Poslao sam suprugu i sina u Kijane, i oko 16:00 sati tog istog dana, i ja sam tamo otišao. Čuo sam da se Vojska Republike Srpske Krajine (ARSK) povlači i da je probijena linija fronta.

8. Kada sam stigao u Kijane, počeo sam da organizujem evakuaciju moje porodice. Kijani su selo koje ima oko 10 zaseoka, i mnogo tamošnjih porodica se spremalo da ode.

9. Moj otac nije htio da ide i rekao je da je čuo na zagrebačkom radiju kako predsjednik Franjo TUĐMAN barem svakih sat vremena daje izjave govoreći ljudima da ostanu i ne napuštaju svoje domove, jer im se neće ništa desiti. Hrvati su granatirali repetitor na Čelovcu, nakon što su granatirali Gračac, tako da se mogao dobiti samo "Radio Zagreb", i on nije mogao da čuje radio iz Knina i drugih lokalnih stanica. Moj otac je bio vrsta osobe koja je poštovala zvanične instrukcije, te je odlučio da ostane, iako sam mu rekao da i on treba da ide iz razloga lične bezbjednosti.

10. Moj otac, Vlado SOVILJ, je imao 65 godina – rođen je 1931. godine. Čuo sam da su ga ubile hrvatske snage 8. avgusta 1995. godine, zajedno sa 14 drugih ljudi iz sela Kijani. Njegovo tijelo je tek 2004. godine identifikovano putem DNK analize, od strane hrvatskih vlasti u Zagrebu. Rečeno mi je da je njegovo tijelo ekshumirano sa groblja u Gračacu. U januaru 2006. godine sam pokupio posmrtnu ostatku mog oca i sahranio ih u Novom Sadu.

11. Imena nekih od ljudi koji su ostali u selu i koji su ubijeni su: Mara SOVILJ (otprilike 70 godina), Mira SOVILJ (otprilike 45 godina), Radomir SOVILJ (otprilike 42 godine), Danica SOVILJ (otprilike 60 godine), Marija JELAČA (otprilike 75 godina), Mileva KOLUNDIĆ (otprilike 60 godine), Dane BOLTA (otprilike 75 godina), Dušan KESIĆ (otprilike 60 godina). Vjerujem da su neki od ovih ljudi identifikovani putem DNK analize, ali neki od njih nisu identifikovani jer su tijela bila jako izgorjena, a neka nisu ni pronađena.

12. Do otprilike 13:00 sati, 5. avgusta 1995. godine, ja sam sakupio oko 10 ljudi iz dvije ili tri porodice SOVILJ, i otišli smo iz Kijana kamionom. Išli smo putem prema Bruvnu, pa zatim prema Mazinu, i nakon toga prema Vrtočama, gdje je moja porodica promijenila kamion i krenula prema Krnjeuši, pa prema Sanskom Mostu, i nakon toga konačno u Novi Sad. Promijenili smo kamion jer sam htio da izbjegnemo glavne konvoje, pošto je bila velika gužva na putevima, i ljudima je trebalo skoro sedmicu dana da stignu u Srbiju, dok smo mi tamo stigli do večeri 6. /avgusta/. Time što smo promijenili kamion, izbjegli smo granatiranje konvoja koje se desilo u blizini Bosanskog Petrovca. O granatiranju konvoja sam čuo putem medija u Novom Sadu.

13. Što se tiče povratka, ja nisam pokušavao odmah da se vratim, iz razloga bezbjednosti. Skoro godinu dana sam vjerovao da će se moj otac pojaviti, jer su drugi ljudi stalno stizali iz Krajine, ali smo na kraju shvatili da je on vjerovatno ubijen, što se ispostavilo da je tačno. Moja majka je umrla u Srbiji 1999. godine. Te iste godine, umrla je i moja supruga, što je bilo posljedica stresa izazvanog ratom i njene nemogućnosti da se navikne na izbjeglički život.

14. Podnio sam zahtjev za renoviranje naše porodične kuće u Kijanima. Znam da je čitavo selo spaljeno, jer mi je rečeno da je to selo jedno od sela koja su najgore stradala. Ovo sam saznao od ljudi koji su se vratili u selo, i vidio sam fotografije onoga što je ostalo od sela. U selu se nalazilo oko 70-80 kuća, i 90% njih je bilo uništeno. Petnaestoro ljudi od onih koji su ostali u selu su ubijeni, a već sam naveo imena nekih od njih. Organizacija Veritas ima imena ostalih ljudi koji su ubijeni.

15. Obaviješten sam od strane hrvatskih vlasti da nemam pravo na sredstva za renoviranje očeve kuće, zato što imam adresu u Gračacu, i pošto je moja majka umrla, mi nemamo pravo ni na šta.

16. Oko 20 ljudi se vratilo u Kijane i njihove kuće su renovirane, ali mislim da je samo jedna osoba uspjela da se vrati u moj zaselak, a da se drugoj porodici sada renovira kuća.

Upozoren sam na to da bi moja izjava mogla da bude data na uvid organima unutrašnjih poslova i/ili drugim pravosudnim organima. Pristajem na to da se moja izjava da na uvid navedenim organima, prema nahodjenju Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

POTVRDA SVJEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na srpskom jeziku i sadrži sve što sam rekao, po mom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis: Mile SOVILJ

Datum: 22.02.2007. godine

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Slobodanka STEPHEN, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine, da prevodim sa srpskog jezika na engleski jezik kao i sa engleskog jezika na srpski jezik.
- 2) Mile SOVILJ mi je dao do znanja da govori i razumije srpski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela sa engleskog na srpski jezik u prisustvu Mileta SOVILJA, koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prevod ove izjave.
- 4) Mile SOVILJ je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Potpis: /potpisano:Slobodanka STEPHEN/

Datum: 22.02. 2007. godine